

culo secundum totam facultatem sua remaneat
in illis duobus: et sic anima est diuisibilis per
accidens, et simile est sicut si signauerit pice
tum in linea media. Non enim indivisibile est
et tamen si diuisus linea, in puncto illo re
manet punctus integrum in virtute linea, est
enim duo puncta. **Hoc** autem plato ignorare
uit. Quidam autem etiam hoc ignorantes
conuerterunt se ad magis impossibile dicentes qd
in duas partes diuisa remaneat una anima
numero; sed illi nesciunt qd idem numero est
in quo non videntur in numerando diuer
sitas. In partibus autem diuisis diuersitas
in numerando videntur. **A**dhuc autem qd
diuiditur ab aliquo loco et subiecto, necesse est
numero differre ab ipso: partes autem diui
se et loco et subiecto sunt diuersae, non igitur
est in eis una anima numero.

Expliit liber de anima primus. Incepit sedis qui
est de anima secunda substantiam et pars eius
qui sit vegetabilis sensibilis et materialis. Tunc
est primus de sua parte secunda, scilicet. Capitulum primum
est lib. iitao et aliis distinctione aie veniam regit.
Igitur que dicta sunt tam
dicta sunt a prioribus plus de
anima, in quibus quia nichil
est conueniens substantiae
anima vel eius partibus o
portet nos omnino ea ut ostendere
dimis abire. **N**edamus autem iterum
tamq; ex principio qd supra nobis prescri
mus ad inquirendum primo de substantia:
et propterea de partibus et operibus et accidenti
bus eius. et quemadmodum determinare quid
est anima ratione communis et figuram sue
sugicali. et etiam que duas sit ipsius essen
tialis et propria distinctio: que non dicit tam
quam quid est anima sed etiam dicit causa
propter quid uniusq; operi et accidenti
mest: quia sicut diuinus superioris in probe
missis si per distinctionem non conieatur
faciliter de accidentibus dialetica est et ratione
venientes autem distinctionem primo que
tantum quid est anima dicit diuinus qd
nos non disputamus verum autem sit in gene
ribus accidentis: quoniam situm est ab omni
bus accidens partem substantiam non esse ne
per seipso substantiam. **A**nima autem com
posita ex anima et corpore pars essentialis et
dignior est: et per se animata corpora. et
ideo supponimus aliam in generalitate sub
stantiae continentem. **D**iuinus igitur unum esse
genus entis quid est substantia: huius au
tem generis alius quidem est sicut mate
ria que secundum se accepta non est hoc aliud
quod est compositum individui substantiae
eo qd non dat ei nomine negri esse: sed sub
stare ab ipso primo est. **A**lterum autem

in eodem genere substantiae accepta est forma
et species secundum quam dicitur iam formata
res naturae haec aliquid eo qd formando ipsum
et specificando dat ei esse qd ratione distinctio
Et tertium in genere esse est quod est ex ipsis co
positum duobus: quod est res in naturam pro
positum: quam ipsa naturam invenit. **I**nter hec
autem materiam quidem est potentia que
substitutur generationi et forme. **P**ropterea au
tem est endlichia: hoc autem latine sonat
actus vel effectio: que dat esse specifici substanci
ale secundum qd homo vel animal dicitur ali
quid: et hoc est duplex: quoniam dicitur sequitur
aliter: unum est enim actus primus qui
est esse: et aliud est actus secundus qui est
actio essentialis secundum illud esse: sicut si dice
rem qd lux lucens est esse et actus primus:
et lucens est actus essentialis eius secundus:
eo qd hoc est actio eius que sue forme disti
ctio quedam est essentialis: omnis enim essen
tia propriam et essentialalem habet operationem
qua nomen substitutur quando est essen
tialis: sicut lux non substitutur a lucere qd
est eius actio. **I**nnius autem exemplum in ac
cidentalibus est scientia in scientia que dat
ei esse scientiam secundum qd sciens est: et huius
actio essentialis secundum scientiam est consi
derare scita que sat per scientiam Ita enim
est in omni forma naturali: qd ipsa in habi
tate habita est actus primus: dans esse ma
tere in qua est et composite: quia aut ipsa
est principia essentialia et naturalia sibi
accidentia: ideo etiam non per aliquid aliud
sibi accipiuntur: est actus secundus. sicut eni
sciens nomen virtutis argumento quo considerat
sed ipsa forma que est scientia in eo est pri
cipium considerationis per seipsum: ita etiam
de omni forma naturali et substantiali: qd
principium ipsa suam operationem essentialium
per seipsum: et non per aliud sibi additum.

Nouerit autem fortassis aliquem qd dia
minus substantiam esse genus continentis ma
teriam et formam: cum sint principia substan
tie: et principia generis non sint in genere
sed ante ipsum. **A**dhuc autem forte numeri
tum aliquis quomodo diuidimus substantiam
per tria: que non equaliter recipiunt rationem
et nomen substantiae: et taret que non est
oppositio: cum duo prima sint partes terci qd
dicatur substantia composta. **D**icitur de his de
numerari habet in prima ipsa: sed quantia ad
hoc negotium attinet. secundus est qd commune
quod communis substantia hec tria continent
est communis secundum analogiam: more distingui
tur in etiaco phisice proprie: et ideo primo con
uenit unum: et aliis conuenient per illud. **A**dhuc
autem illa duplicitate accipitur: uno enim
modo accipitur secundum qd substat accidentibus

formando et specificando ipsum
dat ei esse et ratione distinctio

Dicitur essentia ipsam et contem
per operationem;

Dicitur substantiam esse gen
us continentis materiam et formam;

